

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiona apelacja okazała się o tyle zasadna, że w wyniku jej złożenia zaistniały podstawy do uchylenia zaskarżonego wyroku i umorzenia postępowania karnego przeciwko oskarżonemu R. K..

Ponieważ ocena wszystkich podniesionych zarzutów jej niecelowa, sąd odwoławczy ograniczy się jedynie do oceny tego zarzutu, który stanowił bezwzględną przyczynę odwoławczą i był podstawą umorzenia przedmiotowego postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, iż w przedmiotowej sprawie akt oskarżenia wpłynął do Sądu Rejonowego w Bełchatowie w dniu 2 listopada 2015 roku. Jego autorem był Urząd Celny w P..

Z analizy akt postępowania przygotowawczego wynika natomiast, iż wszczęcie dochodzenia w sprawie o przestępstwo skarbowe polegające na ujawnionym w dniu 23 września 2014 roku urządzaniu i prowadzeniu gier na automatach o nazwie (...) numer (...) oraz (...) numer (...), w lokalu (...) w B. ul. (...), wbrew art. 3 Ustawy z dnia 19.11.2009 roku o grach hazardowych (DZ.U. nr 201 poz. 1540) tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 107 § 1 k.k.s., nastąpiło na mocy postanowienia Urzędu Celnego w P. w sprawie RKS 387/2014/363000/BG **w dniu 10 października 2014 roku**. Po jego wszczęciu w sprawie przeprowadzono szereg czynności procesowych (zatrzymanie rzeczy, oględziny, przesłuchanie świadka i inne). Okres trwającego dochodzenia w sprawie wielokrotnie przedłużano. Na mocy postanowień Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Bełchatowie sygn. Ko/kks28/14 z dat: 23 marca 2015 roku, 23 lipca 2015 roku i 22 września 2015 roku, postanowiono o kolejnym przedłużaniu okresu dochodzenia odpowiednio do: 23 maja 2015 roku, 23 września 2015 roku i 23 października 2015 roku.

Z załączonych do niniejszego postępowania akt sprawy Sądu Rejonowego w Bełchatowie sygn. II K 588/15 wynika natomiast, że przed w/w orzeczeniami prokuratorskimi, dochodzenie w sprawie - której przedmiot określono postanowieniem o sygnaturze RKS 387/2014/363000/BG, było wcześniej przedłużane kilkakrotnie przez Izbę Celną w Ł. (postanowienia o sygn. RKS n 1493/2014/3630000/BB z dat: 8 stycznia 2015 roku i 23 lutego 2015 roku) ostatecznie do dnia 23 marca 2015 roku.

W ocenie skarżącego powyższe przesądza o występowaniu w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o jakiej mowa w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela. Sąd Okręgowy podziela to stanowisko.

W przypadku aktów oskarżenia wnoszonych przez urzędy celne po dniu 1 lipca 2015 r. - jeśli postępowanie przygotowawcze prowadzone było pod nadzorem prokuratora, w/w urzędy nie miały już uprawnień do skutecznego wniesienia i popierania skargi inicjującej postępowanie sądowe. Do oceny skuteczności tej czynności miały bowiem zastosowanie przepisy procedury karnoskarbowej obowiązujące po dacie 1 lipca 2015 r. Od tej daty, w związku z nowelizacją kodeksu karnego skarbowego, jeżeli postępowanie przygotowawcze o występki karnoskarbowe prowadzone było pod nadzorem prokuratora, uprawnionym oskarżycielem jest już prokurator i tylko on może wnieść skargę do sądu. Przekonujący i obszerny wywód na poparcie takiego stanowiska zaprezentował Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 28 stycznia 2016 roku sygn. I KZP 13/15, a także przykładowo w wyroku z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie IV KK 283 /16, w związku z czym sąd II instancji nie widzi potrzeby ponownej szczegółowej analizy przepisów art. 153 k.k.s. i art. 155 k.k.s., albowiem w pełni akceptuje zawartą w nich argumentację. Przedłużenie przez prokuratora trwającego dochodzenia w sprawie o przestępstwo skarbowe, oznacza, że prokurator obejmuje to dochodzenie nadzorem. Jest wówczas zobligowany do wykonywania swoich uprawnień wynikających z przepisów art. 298 § 1 k.p.k. i 326 k.p.k. Przedłużanie przez niego dochodzenia to nie tylko czynność *stricte* techniczna – bez wpływu na losy trwającego postępowania przygotowawczego. Każdorazowe przedłużenie trwającego dochodzenia na okres powyżej 6 miesięcy ma charakter ocenny dla organu prokuratorskiego. Nie jest on w przedmiocie owego przedłużenia związany treścią wniosku organu finansowego. Przed podjęciem decyzji

w przedmiocie ewentualnego przedłużenia trwania dochodzenia jest zobligowany do zbadania dotychczasowego jego przebiegu i efektów oraz rozważenia, czy istnieje wymagany przez ustawę szczególnie uzasadniony wypadek nakazujący takie przedłużenie. W sytuacji owego przedłużenia, to właśnie prokurator jest podmiotem, który może ewentualnie ponieść konsekwencje zasadnej skargi na przewlekłość postępowania (tak przykładowo postanowienie sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27.11.2013 roku sygn. II AKz 717/13).

W przedmiotowej sprawie tą - zdaje się oczywistą już kwestię, zakłóca fakt wydania przez Urząd Celny w P. postanowienia z dnia 18 maja 2015 roku o wyłączeniu z akt dochodzenia RKS 387/2014/363000/BG materiałów do odrębnego postępowania – tj. materiałów dotyczących przestępstwa skarbowego polegającego na prowadzeniu gier hazardowych przez R. K. tj. o czyn z art. 107 § 1 k.k.s. W ocenie sądu odwoławczego, owe wyłączenie, nie zmienia oceny uprawnień oskarżycielskich po stronie Urzędu Celnego w P. do wniesienia aktu oskarżenia przeciwko R. K.. Treść zarzutu wskazuje bowiem, iż w/w zarzucono popełnienie przestępstwa skarbowego polegającego właśnie na prowadzeniu gier na automatach w czasie i miejscu tożsamym z zakresem dochodzenia wszczętego na mocy postanowienia z dnia 10 października 2014 roku (urządzenie i prowadzenie gier na automatach o nazwie (...) numer (...) oraz (...) numer (...), w lokalu (...) w B. ul. (...), wbrew art. 3 Ustawy z dnia 19.11.2009 roku o grach hazardowych (DZ.U. nr 201 poz. 1540 ujawnione w dniu 23 września 2014 roku). W sprawie nie wszczynano żadnego innego postępowania przygotowawczego. Po dokonanych wyłączeniach, oskarżonemu przedstawiono zarzut, przesłuchano go w charakterze podejrzanego i inne. Zarówno przed wyłączeniem materiałów do odrębnego postępowania w dniu 19 maja 2015, jak i po tym wyłączeniu, w sprawie przeprowadzano szereg czynności procesowych, a uzyskane na ich podstawie dowody łącznie stały się podstawą wniesionego aktu dochodzenia.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, iż Urząd Celny w P. nie był „uprawnionym oskarżycielem” w rozumieniu art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. do wniesienia po dacie 1 lipca 2015 roku aktu oskarżenia przeciwko R. K. o czyn z art. 107 § 1 k.k.s. Tym samym postępowanie sądowe zostało zainicjowane wniesieniem skargi przez podmiot nieuprawniony. Skoro więc sąd I instancji orzekł inaczej (uznając, że nie zachodzi brak skargi uprawnionego oskarżyciela i wyrokując w sprawie), sąd odwoławczy mógł jedynie wydany wyrok uchylić i postępowanie przeciwko R. K. umorzyć w oparciu o treść art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.

Należy jednak pamiętać, że tego rodzaju rozstrzygnięcie nie będzie stało na przeszkodzie możliwości ponownego wniesienia aktu oskarżenia o te same zachowania, jeśli wniesie go już podmiot uprawniony. Nie będzie bowiem wchodził w grę stan powagi rzeczy.

O kosztach procesu sąd odwoławczy orzekł na podstawie przepisów wskazanych w części dyspozytywnej.